

Пре неколико дана у организацији „Српске асоцијације менаџера“ одржан је скуп привредника где се као гост појавио и одлазећи гувернер. Том приликом одржао је презентацију о макроекономским показатељима у протеклом периоду, говорио о улози централне банке и одговарао на питања присутних. Рекло би се ништа посебно, јер је у питању био стандардни репертоар празних речи и досадних флоскула намењен анестезирању домаће јавности, али једна скандалозна изјава заслужује посебан осврт.

На питање зашто Србија не може да добије своју државну развојну банку, Јелашић потпуно смирено и у маниру професионалног глумца одговара:

"Ако је неко спреман да положи депозит на штедњу са каматом од нула одсто онда је могуће да постоји банка која ће нудити кредите са интересом од два до три процента. Сви би хтели да новац ороче по камати већој од девет, а да зајам не плате по већој од седам. У тој рачуници нешто не штима."

Ово је наравно верзија за неку јавност навиклу да слепо верује „ауторитетима“, али у реалности ствари стоје сасвим другачије. Ево шта о креирању новца у уџбенику „Финансије“, поднаслов „Стварање и поништавање новца“, каже његов колега Војин Бјелица, банкар и професор на економском факултету, бивши председник Савета НБС:

"Кредитна активност банака омогућава да *банка ствара новац*на тај начин што монетизује своју активу. Најчешћи и најтипичнији случај *креирања новца* је када банка одобрава кредит неком од својих коминтената." И још додаје: "Са гледишта функције креирања новца, *није битно да ли се кредит одобрава у књигама или у готовом*!"

Дакле, *пословне банке саме стварају новац и то књишки или безготовински*. Не треба им никаква штедња

!

Ово их чини емисионим установама на исти начин као што су то централне банке, с том разликом што емитују другачију врсту новца.

Да ли се такав новац пушта у оптицај безусловно (debt-free) или као кредит је друго питање.

Наравно да је приватним "банкарима" у интересу да штанцују искључиво кредите, јер се камате сливају у њихове џепове, а друштво постаје зависно од комерцијалних банака.

Ако знамо да банке рутински креирају новац из ничега на текућим и другим пролазним рачунима уз нулте трошкове, јасно је да камате на такве кредите немају никакве везе са висином каматних стопа на штедне улоге и да се овакве грубе обмане јавности користе као параван за невидљиву контролу друштва уз стицање астрономских профита буквално низашта. Зашто банке онда примају новац на штедњу? Пре свега зато што морају, јер би људи у супротном почели да постављају незгодна питања у вези са пореклом њихових кредита.

Прикупљање штедне и касније одобравање зајмова по већој цени је за приватне банке дуго био главни извор зараде, све док нису открили начин да се у тајности баве и емисијом новца (кредита) из ничега. Додатни мотив је што на тај начин долазе до готовине коју не могу саме да стварају и која их, барем у Србији, обично кошта јефтиније него да су је зајмили од централне банке због високе референтне каматне стопе. Прикупљањем штедне имају потребан алиби пред лаицима и економистима испраног мозга, а трошкове у виду плаћања камате покривају обављајући неутралне банкарске послове попут платног промета, мењачких послова итд, као и онај део активних који се односи на новац који заиста и поседују прикупљањем депозита.

Све преко тога је чист екстра профит, злоупотреба и предност какву други привредни субјекти могу само да сањају – да не раде ништа, а присвајају попут пијавица новац и туђе створене вредности тако што свој обртни капитал креирају из ничега! И не само то, већ на најдиректнији начин утичу на привредне токове и животни стандард грађана Србије, јер они одређују ко може и под којим условима добити кредите, да ли их уопште може добити, за које сврхе итд, а ако из било којих разлога престану са експанзијом кредита, привреда пуца по свим шавовима, јер дугови са припадајућим каматама и даље висе као мач над главом, а нових кредита за њихово сервисирање више нема. У таквој ситуацији дужници су остављени на милост и немилост изложени свакојаким уценама, тужбама, опасношћу да им заплене имовину, предузећа одлазе у стечај, радници се масовно отпуштају, док им властодршци преко медија сервирају причу како је проблем у њима, како је привреда неконкурентна, како треба смањити јавну потрошњу, приватизовати сва предузећа, чак и она од стратешког значаја, свакакве изговоре ће смислити, само неће народу рећи истину о новцу и банкама.

Без обзира на висину каматне стопе, која у случају свеже емитованог новца, тј. кредита из ничега никако не би смела бити висока, Јелашић прећуткује да би се у случају државних развојних банака ове камате сливале у републички буџет за потребе грађана ове земље, уместо у џепове страних приватних „банкара“, чиме затварамо круг и креирамо један стабилан извор за финансирање јавне потрошње. На овај начин новац се враћа у промет (што данас није случај) и то широком кругу корисника неоптерећен било каквим каматама и дуговањима, што повећава куповну моћ становништва и благотворно делује на домаћу привреду. Буџетски дефицит и неликвидност постају прошлост, као и актуелни "кредити за ликвидност" који су сами по себи тешка небулоза и нуспродукт узурпираног монетарног система. Пошто приватне банке дефакто контролишу српски банкарски систем и врше емисију динара мимо знања јавности и противно свим законима, Јелашић као њихов чиновник и саучесник само говори јавности оно што се од њега очекује, ни мање ни више. Нема сумње да ће се на исти начин понашати и његов наследник, ако му је стало до каријере, новца, титула, лажних звања и признања. Српски народ и држава су ту само колатерална штета.

Као да све то није било довољно, дан касније у медијима је осванула вест где овај несуђени глумац наставља да засипа српску јавност новим бисерима као део унапред смишљене, режиране представе. Овај пут уследила је феноменална изјава да „стране банке нису износиле профит из Србије“, (таман посла, сви знамо да су овде из хуманитарних разлога) уз образложење да су оне не само задржале, већ и повећале своју „изложеност“ према Србији на основу тзв. бечке иницијативе и договора из марта прошле године.

Ова тврдња је потпуно бесмислена и представља наставак бесомучног лагања јавности, пошто те банке нису реинвестирале своје профите како бивши гувернер сугерише, већ су нове кредите једноставно креирале из ничега, што им отвара простор да своју зараду несметано трансферишу у иностранство. Ни ту није крај обманама, јер ако у прилогу погледате кретање ликвидне динарске масе (М1 новчани агрегат), коју поред готовине чини и тзв. књишки или безготовински новац и то у далеко већем износу од око 144 милијарде динара према последњим подацима за фебруар месец (НБС користи назив трансферабилни депозити, „да се Власи не досете“), видећете да нема говора о одржању кредита на истом нивоу, а камоли о њиховом повећању, јер је динарска маса скоро сво време испод репера званог децембар 2008. након чега је и уследио стрмоглав пад кредитне активности, да би после час расла, час опадала, али није премашила поменути ниво све до децембра 2009. када је поред веће емисије банкарског новца, емитована и значајна количина новчаница. Међутим, већ у јануару и фебруару, опет је нестала велика количина динара из оптицаја, тачније преко 20 милијарди динара.

Због чега долази до оваквог повлачења новца? Чак и без интервенција монетарних

власти или куповине девиза за отплату иностраних дугова, до повлачења динара из оптицаја долази услед једноставне, али у јавности слабо познате чињенице да је готово целокупна динарска маса емитована као главница различитих кредита (најчешће безготовинских, дакле из ваздуха), што значи да су укупни дугови увек већи од распложиве количине новца у оптицају управо за износ камате и да је сав тај новац само привремено у оптицају јер мора се вратити његовим емитерима, тако да по логици ствари новац временом нестаје из оптицаја сваком отплатом рате, као да га никада није ни било. Остаје само камата лажним банкарима чије плаћање ствара додатни притисак и неликвидност у систему и тако све више отежава враћање преосталих дугова, уколико нема сталне експанзије кредита. Пошто је у данашњем узурпираном новчаном систему ток новца прекинут и контролисан на самом свом извору од стране шачице превараната (приватника), а не друштва коме новац као јавно добро припада и треба да служи, држава постаје вештачки зависна од сталног дотока њихових из ничега створених кредита.

Већ сам поменуо и није згорег поновити да је емисија књишког, тј. банкарског новца потпуно незаконита и у случају приватних банака крајње неморална и дугорочно погубна за друштво. Не само што се закони из ове области крше или игноришу, они су и писани да би се у тајности могли несметано заобилазити. Ово је постигнуто једноставним прећуткивањем постојања треће врсте новца у форми текућих и других пролазних рачуна. Другим речима, *штампање новца насупрот увреженом веровању је тек споредни и често маргиналан начин емисије новца.*

Ипак, и поред овако доминантног положаја у динарској маси и самим тим огромног значаја у робно-новчаном промету у што се може проверити увидом у новчане агрегате, многе ће шокирати чињеница да ни један Закон не помиње, нити признаје његово постојање?!

Наиме, у члану 53. Закона о НБС, став 2 пише: "Народна банка Србије има искључиво право издавања новчаница и кованог новца у Републици Србији."

Дакле, нигде се не помиње безготовински (књишки или банкарски) новац који доминира у ликвидној динарској маси. Предлагач закона је тако сакрио од народних посланика и српске јавности постојање треће врсте новца, чијим емитовањем се бави неко други. Ово је додатно замаскирано у Закону о банкама, члан 4. где су јавност и посланици доведени у заблуду непотпуним навођењем послова које банка обавља:

1) депозитне послове (примање и полагање депозита); 2) кредитне послове (давање и узимање кредита); 3) девизне, девизно-валутне и мењачке послове; 4) послове платног

промета; 5) издавање платних картица; 6) послове с хартијама од вредности (издавање хартија од вредности, послови кастоди банке и др); 7) брокерско-дилерске послове; 8) издавање гаранција, авала и других облика јемства (гаранцијски посао) 9) куповину, продају и наплату потраживања (факторинг, форфетинг и др); 10) послове заступања у осигурању; 11) послове за које је овлашћена законом (да креира новац свакако није, прим. аут.)

Креирање свежег новца (кредита) из ничега, као најважнији посао и де факто извор моћи и богатства за приватне банкаре је изостављен, наравно "случајно и грешком". Читалац закона који је несвестан постојања безготовинског новца упада у замку да поверује како су прикупљени депозити основ за давање кредита, што наравно није истина, али је јавност доведена у заблуду да тако верује. Трећа у низу обмана јесте тврдња да је НБС независна (сем од домаћих установа и институција друштва, што је ван памети), иако се притом "господа" из НБС уопште не либе да на свом сајту објаве како већ увелико раде на примени тзв. базелских стандард

а

и прописа о „адекватности капитала“

кој

има се на најдиректнији начин ограничава кредитна активност банака, што у условима свеопште задужености значи само једно – неподношљиве дугове и деструкцију економије. Ове прописе иначе доноси БИС (Bank for International Settlement) са седиштем у Швајцарској (Базел), која је приватна банка, има чак и своју приватну гарду и над којом ни једна Влада у свету нема ингеренцију. О каквој се "независности и државности" ту онда ради? И да ли је ова врста подобности, послушности и „услуге“ српском друштву урачуната у гувернерску плату од 4000€ или су за то предвиђени посебни бонуси?

У сваком случају, све ово се одвија под покровитељством установе зване „Народна банка“ која је народна само у називу и чији главни задатак је да пружа логистичку и медијску подршку лажним банкарима и узурпаторима који су од државе преотели њено суверено право и обавезу – да емитује сопствену валуту у било којој форми, јер је то темељна претпоставка економског просперитета и истинске слободе у једном друштву. Гувернер је у целој причи само протоколарна личност, ПР менаџер са задатком да замајава народ и извршава туђе налоге, док све конце заправо вуку стране приватне банке као главни емитери и креатори динарске масе. Зато је оставка гувернера и долазак новог човека на ту функцију само козметичка промена и прилика да се оперу руке, а сва кривица за стање у економији пребаци на неодговорну и корумпирану Владу. За носиоце монетарне власти и скривене господаре ово је свакако пожељан исход, јер док њихови штићеници и даље несметано дивљају по Србији кривотворећи кредите, гладан народ ће имати чиме да се забавља и кога да криви. Избори долазе и пролазе, странке се мењају, али без монетарног суверенитета и државних развојних банака, све је то само још једна луткарска представа.

Србији је потребан монетарни суверенитет, а не још један пион

Пише: Младен Бањац
четвртак, 08 април 2010 11:07

Прилози:

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Jelashic-otvorio-dushu-pred-kriticharima.lt.html>

<http://www.smedia.rs/biznis/detalji.php?id=11240>

http://www.nbs.rs/export/internet/latinica/80/80_2/novcani_agregati_2009.pdf

http://www.nbs.rs/export/internet/latinica/80/80_2/novcani_agregati_2010.pdf

http://www.webofdebt.com/articles/big_brother_basel.php

<http://www.webofdebt.com/articles/basel.php>

http://www.nbs.rs/internet/latinica/55/55_2/index.html